

ДО ПИТАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ СТРУКТУРИ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ РЕГІОНУ (НА ПРИКЛАДІ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

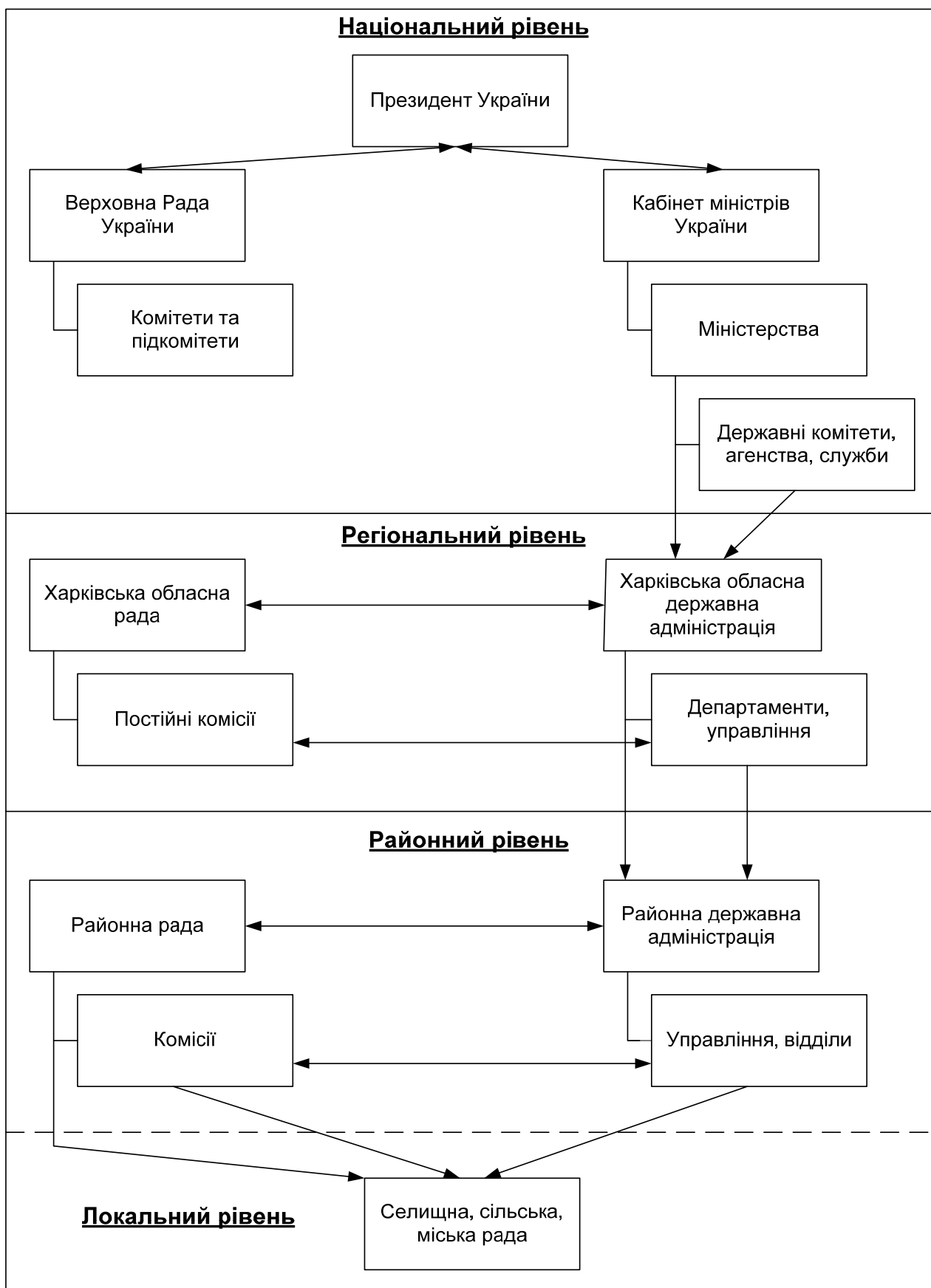
*Кобилін П.О., аспірант кафедри соціально-економічної
географії і регіонознавства,
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна,
м. Харків, Україна*

Соціальна інфраструктура має величезне значення для розвитку економіки держави, регіону, оскільки вона забезпечує населення певної території у житлово-побутових умовах, надає духовні, освітні послуги, здійснює підтримку здоров'я, гарантує соціальний захист. Для оптимального функціонування цієї сфери необхідна ефективна система управління. Це питання буде розглянуто у даній доповіді

За І.В. Запотоцькою, функціонально-управлінська структура соціальної сфери регіону являє сукупність організаційних форм та органів управління, які ієрархічно взаємопов'язані і забезпечують цілеспрямований і узгоджений розвиток усіх складових соціальної сфери відповідної території» [1].
Управлінська структура соціальної інфраструктури Харківської області складається з ієрархічних рівнів управління: національного, регіонального, районного та локального (рис. 1).

Державна влада поділяється на три гілки: законодавчу, виконавчу та судову. Управління соціальною інфраструктурою здійснює лише законодавча та виконавча влади.

Законодавча влада на національному рівні представлена Верховною Радою України із своїми комітетами та підкомітетами: з питань науки і освіти; у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів; з питань соціальної політики та праці; з питань охорони здоров'я; з питань культури і духовності; з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики; з питань транспорту і зв'язку; з питань економічної політики.

*Рис. 1. Управлінська структура соціальної інфраструктури
Джерело: складено автором за даними [2-5]*

Кабінет Міністрів України, міністерства представляють державну виконавчу владу. Це міністерства: освіти і науки, охорони здоров'я, соціальної політики, культури, регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, інфраструктури, економічного розвитку і торгівлі України. На засіданнях комітетів Верховної Ради України здійснюється обговорення законопроектів що діяльності галузей соціальної інфраструктури, на сесіях здійснюється прийняття законів, приймається Державний Бюджет України. Міністерства виконують рішення законів, здійснюють державну політику у сфері секторів соціальної інфраструктури, контролюють вищі навчальні заклади, клініки науково-дослідних медичних інститутів, національні театри, виплата пенсій військовослужбовцям, розробляються державні програми з боротьби з соціально значущими хворобами, державні програми і заходи стосовно дітей, молоді, жінок, сім'ї тощо [2, 3].

На регіональному рівні місцеве самоврядування представлено Харківською обласною радою, постійними комісіями обласної ради: з питань соціально-економічного розвитку регіону, інвестицій, міжнародного та міжрегіонального співробітництва; з питань паливно-енергетичного комплексу, житлово-комунального господарства, промисловості, будівництва, транспорту, шляхів та зв'язку; з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства та соціального захисту населення; з питань науки, освіти, культури, історичної спадщини, духовності та національних меншин. Державна виконавча влада представляється Харківською обласною адміністрацією із підрозділами: департаменти освіти і науки, охорони здоров'я, праці та соціальної політики, культури та туризму, житлово-комунального господарства та розвитку інфраструктури, інноваційного розвитку промисловості і транспортної інфраструктури, економіки і міжнародних відносин. Департаменти підпорядковуються голові обласної державної адміністрації та до галузевих міністерств, державних комітетів тощо. На сесіях обласної ради затверджуються різні галузеві програми, затверджується бюджет області, а обласна державна адміністрація розробляє ці програми та вносить їх на розгляд до депутатів обласної ради. Ці установи здійснюють контроль та управління загальноосвітніми школами-інтернатами, спеціалізованими лікарнями, диспансерами, дитячими будинками-інтернатами, обласними бібліотеками, опікуються питаннями благоустрою населених пунктів, розвитку дорожньої інфраструктури, надають допомогу по догляду за інвалідами I чи II групи [4, 5].

Місцеве самоврядування на районному рівні здійснюється районними радами та галузевими комісіями у їх складі. Виконавча влада представлена районними державними адміністраціями та їх галузевими структурними підрозділами. Підрозділи мають підпорядкування до голови районних державних адміністрацій та до галузевих департаментів обласної державної адміністрації. Ці установи здійснюють управління та контроль дошкільних навчальних закладів, вечірніх (змінних) шкіл, загальноосвітніх шкіл-інтернатів, пологових будинків, поліклінік, медичних амбулаторій, фельдшерсько-акушерських пунктів, територіальних центрів соціального обслуговування, бібліотек районної (міської) централізованої бібліотечної системи, надають компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, інвалідам, вирішують питання стосовно житлових субсидій населенню тощо [4, 5].

Сільські, селищні, міські ради представляють локальний ієрархічний рівень. Відділи (сектори) здійснюють контроль та управління дошкільними, загальноосвітніми навчальними закладами I-III ступенів, сільськими, селищними, міськими палацами і будинками культури, здійснюють допомогу інвалідам, ветеранам війни та праці, сприяють розширенню житлового будівництва, організовують благоустрій населених пунктів, здійснюють моніторинг житлових будівель, тощо [4, 5].

Таким чином, існує чітка розмежованість у повноваженнях державної виконавчої, законодавчої влади, місцевого самоврядування на кожного ієрархічному рівні від національного до локального. Подібні дослідження мають велике значення, оскільки вони дозволяють оцінити вплив адміністративних заходів у розвитку соціальної інфраструктури, зрозуміти як розподіляються бюджетні кошти на діяльність відповідних закладів та які заходи необхідно розробляти для удосконалення функціонування соціальної інфраструктури.

Список літератури:

1. Запотоцька І.В. Територіальна організація соціальної сфери Черкаської області та основні напрямки її вдосконалення: автореф. дис... на здобуття наук. ступеня канд. геогр. наук: спец. 11.00.02 «Економічна і соціальна географія». – К., 2007. – 21 с.

2. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>.

3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>.

4. Офіційний сайт Харківської обласної державної адміністрації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.kharkivoda.gov.ua](http://www.kharkivoda.gov.ua).

5. Офіційний сайт Харківської обласної ради [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.oblrada.kharkov.ua](http://www.oblrada.kharkov.ua).